Ч. 51 | Субота 4 (17) марта 1900. | Рік X

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік	К	4·80
за пів року	„	2·40
на чверть року	„	1·20
місячно . .	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік	К.	10·80
на пів року	„	5·40
за чверть року	„	2·70
місячно . .	„	—·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — З ради державної. — Полудново-африканьска війна.)

Молодоческий клюб ухвалив не ставити ніяких перепон виборам до делеґациий. — Після виданого комунікату, на вчерашнім своїм засїданю ухвалило сторонництво нїмецких народовців приймити заяву др. Люеґера, висказуючу невдоволенє з причини поведеня Ґреґоріґа на засїданю дня 13 с. м. і приймило рішенє що до свого становища супротив виборів до делеґаций. — Депутация міста Черновець вручила вчера міністрови зелїзниць др. Віттекови диплом почетного горожаньства. Міністер дякуючи, заявив, що правительство дуже опікує ся слабшими економічно краями і що все буде ревно старати ся о економічний розвиток Буковини. — Вчера перед полуднем прийшло до міста Брікс з доохрестних сіл дуже богато страйкуючих робітників. Многих здержано вже в дорозї, однако мимо того прийшли до міста більші товпи. Мимо кількократних напімнень товпи поводили ся дуже неспокійно, так, що мусїли вмішати ся жандарми. Прийшло до кількох арештовань. Одного жандарма скалїчено каменем в голову, одново арештованого робітника відбили і підпалили стодолу. Загалом арештовано вісїм осіб. Коли в полудне появило ся войско, демонстранти розійшли ся.

Засїданє палати послів відкрив вчера президент о годинї 12-ій, повідомляючи палату, що від президента міністрів надійшло письмо з просьбою о вибранє делеґациї. Президент заявив, що має намір перевести ті вибори на завтрішнім вечірнім засїданю. Міністер судівництва предложив проєкт закона о способі зужиткованя части надвижок спільних сиротиньских кас. Міністер скарбу предложив проєкт закона о продажи кількох державних недвижимостий. Відтак забрав голос міністер краєвої оборони гр. Вельзерсгаймб, аби відповісти на кілька інтерпеляций. Відповідали на інтерпеляциї ще міністри Гартель і Бем-Баверк. Відтак розпочала ся дискусия над внесенєм комисиї для зарази між худобою в справі зміни закона о торговли худобою між Австриєю а Угорщиною. — Міністер війни ґр. Вельзерсгаймб відповідаючи на одну інтерпеляцию, заявив, що приказав войсковим властям, аби на будуче не відбували ся контрольні збори в недїлї і сьвята, а міністер просьвіти відповів на інтерпеляцию п. Таняткевича в справі підвисшеня платнї духовеньства, що поручив львівскому намістництву, аби предложені сьвященикани фасиї були як найскорше полагоджені.

На засїданю анґлїйскої палати льордів Сельсбері відчитав вівторок заяву Штайна і Крюґера, з торжественним запевненєм, що війну розпочато лише в цїли оборони независимости обох републик. Бажанєм обох републик є привернене мира під услівєм, що буде удержана їх независимість. Коли би однак анґлїйске правительство тревало в постанові знищеня сеї независимости, народови не лишило би ся нїщо инше, як витревати в борбі до кінця. Доки военне щастє було по сторонї Трансвалю, президенти не могли рішити ся на зложенє наведеної заяви. Тепер, коли повагу анґлїйского правительства можна уважати за запевнену, уважають за свій обовязок предложити ясно анґлїйскому правительству перед цїлим цивілїзованим сьвітом, чому Бури ведуть війну і під якими услівями могли би згодити ся на привернене мира. — Депеша льорда Сельсберійого з відповідею на сю заяву вказує на те, що Трансваль вже від 7 лїт робив приготованя до війни; дальше на ультиматум, котрим розпочав війну і на напад трансвальских і ораньских війск на анґлїйску територию. Супротив нещасть, які спровадили на територию королевої нїчим не спровокована напасть републик, правительство може повідомити, що не має охоти згодити ся на удержанє независимости полудново-африканьских републик. Оба документи відчитано також в палатї послів. Дневники голосять, що правительство поставило Бурам слідуючі услівя мира: 1) цїлковите підданє без нїяких дальших переговорів; 2) утрата независимости; 3) переміна обох републик в державні кольониї; 4) хвилеве заведенє в них військової адмініcтрациї; 5) установленє місцевого правительства на взір іствуючих в Анґлїї, т.є. взагалї переміна обох републик в анґлїйску тераторию.

---

30)

Передрук заборонений.

ДОНЬКА КОРОЛЯ ЄГИПЕТСКОГО.

Історична повість Юрия Еберса

(Авторизований переклад з шїснайцятого нїмецкого виданя.)

Переклав Кирило Вербин.

(Дальше).

Коли Камбізес з братом вийшов з комнат жіночих, рішив ся борво, і заким ще розійшли ся, відозвав ся до него: „Ти просив мене, щоби я дав тобі нагоду показати твою мужність, отже я тобі того не відмовлю! Тапури збунтували ся; я післав войско на їх границю. Поїдьже до Раґи, обійми верховний провід та покажи, хто ти і що умієш.

— „Дякую тобі, мій брате! — сказав на то Бартя; — а можна менї взяти з собою моїх приятелїв: Дария, Ґіґеса і Зопіроса?

— І то тобі позваляю! Держіть ся добре, а не гайте ся, щоби сте до трох місяців були знову при великій армії, котра з весною має вибрати ся в похід против Масаґетів, щоби на них пімстити ся. [1]).

— Завтра поїду.

— Май ся в гараздї!

— А позволиш менї ще одну просьбу, коли Аврамазда дозволить менї жити і я верну подібно домів?

— Дозволю.

— О, то я вже тепер побіджу, хоч би я станув лиш з тисяч людьми против десяти тисячів Тапурів! — Очи молодцеви засвітили ся. У него в сій хвили була Сафо на думцї.

— Коли твої красні слова станують дїлами, то я буду рад з того! Але, постій; я маю ще щось тобі сказати. Тобі вже двайцять лїт і треба женити ся. Роксана, донька благородного Гідарнеса, вже дійшла до своїх лїт. Она має бути красна а своїм походженєм достойна тебе.

— О, мій брате не говори менї о подружу, я...

— Мусиш взяти собі жінку, бо я не маю дїтий.

— Але ти ще молодий і не лишиш ся без потомків; а відтак і я не кажу, що нїколи не оженю ся. Не гнївай ся на мене; але як раз тепер, коли маю дати доказ моєї мужности, не хочу чути нїчого о жінках!

— То мусиш побрати ся з Роксаною, коли вернеш з півночи. Але я тобі раджу взяти красавицю на війну. Перз звичайно лїпше боре ся, коли побіч своїх найлюбійших скарбів має ще в таборі і красну жінку, котру мусить боронити.

— Не муч мене сим приказом, мій брате. На душу нашого батька заклинаю тебе, не карай мене женщиною, котрої я не знаю і не хочу знати. Дай Роксану Зопіросови, котрий любить женщини, дай єї Даріеви або Бесусови, що собі свояки з Гідарнесом; я був би нещасливим....

Камбізес тогди розсьміяв ся і перебив свому братови: Ти так говориш, як би ти перестав вже бути Перзом а став ся Єгиптиянином. Дійстно, що вже давно жалую, що я такого хлопця як ти післав на чужину! Я не звик до того, щоби хтось менї противив ся і по війнї не приймy нїякого оправданя. Тепер про мене іди й без жінки на війну, бо не хочу змушувати тебе до того, що, як ти кажеш, могло би пошкодити твоїй мужности. Впрочім здає ся менї, як би у тебе були ще якісь иншi тайнї причини, задля котрих ти не хочеш приймити мого братнього предложеня. Жаль би менї того було із за тебе. А тепер іди. По війнї не буду зважати на нїяку спротиву. Ти знаєш мене!

— А може по війнї і я сам буду просити о то, чого би тепер не хотів приймити від тебе. Як зла річ змушувати когось до свого нещастя, так і нерозумна змушувати когось до свого щастя. Сердечно дякую тобі за твою податливість!

— Не пробуй єї за часто! — Як щасливим ти виглядаєш! Менї таки видить ся, що ти залюбив ся і задля милої твому серцю погорджуєш другими жінками!

---

[1]) Пімстити ся за смерть Кироса. Масаґети було то племя скитийське в середній Азиї. Кирос хотів і се племя завоевати, але у війнї з ним погиб в 529 р. перед Хр. Кажуть, що королева Масаґетів, Томіріс, велїла відрубати Киросови голову, а вложивши єї в бочку повну людскої крови, мала сказати: „Напий ся тої крови, котрої тобі так дуже хотїло ся“.

Новинки.

Львів дня 16-го марта 1900.

— **Загальні збори Наукового товариства ім. Шевченка** відбудуть ся 1 н. ст. цьвітня о 2 год. по полудни (не 25 марта, як було оголошено передше). На дневнім порядку: а) отворене зборів головою, б) справоздане виділу, в) внесеня контрольної комісиї, г) вибір голови, членів виділу і контрольної комісиї, д) внесеня і інтерпеляциї членів. — По загальних зборах, о год. $6^1/_2$, в льокали Н. Товариства ім. Шевченка будуть річні збори секций з таким дневним порядком: а) спільна нарада секций, б) засїданя поодиноких секций для вибору президий на дальший рік і іменованя нових дійстних членів.

— **З Станиславова** пишуть: Преосьв. еп. Шептицкий виїхав в понедїлок дня 12 марта до Відня, а поверне в суботу 17 марта. Архиєрей удїлив в недїлю дня 11 с. м. шістьом пресвитерам львівскої архиепархії і 2 Василиянам рукоположеня на субдияконів. — На вечірни в першу недїлю посту розпочав першу страстну проповідь Преосьв. еп. Шептицкий при нечуванім здвизї народа, заповнялючого цїлу церков, пресвитерию за іконостасом, хори і сходи на руштованях, помимо що в прилученій церкві в Княгинині держав також о. Хомишин страстні науки. Епископ Шептицкий буде від 19—21 проповідати в Домі кари для вязнїв. Також заповів епископ реколекциї для учеників ґімназиї і учительскої семинариї. — Три Василиянки обняли виховане в Інститутї для руских дївчат в Станиславові.

— **Міске бюро праці у Львові** (площа Бернардиньска ч. 15) роздала в місяци лютім с. р. 440 посад, а то: 327 місць у відділї жіночім, а 113 у мужескім. Зголосило ся в лютім хлїбодавців: у відділї мужескім 166, в женьскім 482; працюючих: у відділї мужескім 275, в женьскім 191. Від часу свого істнованя, т. є. від 1 вересня 1899 р., роздало міске Бюро праці 2767 посад, а то: 1916 місць у відділї женьскім, а 851 в мужескім. Посередництво в Бюрі безплатне; оплати не побирає ся нїякої, анї від працюючих, анї від хлїбодавців. З провінциї приймає ся зголошеня листовно.

— **З Золочева** пишуть: Дня 22 марта відбуде ся в Золочеві в сали городскій заходами філії товариства „Просьвіти“ торжественний вечер в память XXXIX-их роковин смерти Тараса Шевченка. В устроеню вечерка возьме участь золочівский хор міщаньский і читальня „Просьвіти“ в Сгрутинї коло Золочева. Читальники із Сгрутина відограють штуку драматичну „Правда все горою“. Чистий дохід з вечерка призначений на погорільців села Ляцкого.

— **Дирекция „Краєвого Союза кредитового“** стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краєвого Союза кредитового“ можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше удїлів. При складаню першого удїлу належить зложити *вписове на резервовий фонд в квоті 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий“ *приймає вкладки ощадности* в довільній висотї і опроцентовує їх $4^1/_2$% та удїляє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^1/_2$%. Инші особи можуть користати з кредиту в „Краєвім Союзї кредитовім“ на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового“ у Львові: Ринок ч. 10 І. поверх (дім „Просьвіти“) Години урядові: від 12 перед полуднем до 2 по полудни кождого дня окрім недїль і руских сьвят. *Дирекция.*

— **Курс для громадских писарів**, другий з черги, зачне ся у Видїлї краєвім д. 2 цьвітня с. р. і потреває 4 місяцї. На курс той приняв краєвий Видїл 49 кандидатів. Десятьох з них дістало підмогу з краєвого фонду, 12 з фондів повітових, 15 з фонду краєвого з додатком з повітових фондів, 1 з повітового фонду з додатком з фонду краєвого і громадского, 1 з приватних фондів, 10 остає на власнім коштї. Загалом призначив краєвий Видїл на сю цїль 3.422 корон, повітові видїли 3.138 к., одна громада 50 к., а одна сторона приватна 200 к. — З руских громад приняті на курс отсі кандидати: Тома Дмитрів з Поточан бережаньского повіта; Йосиф Керницкий з Підманастиря з бобрецкого повіта; Тома Кобзей з Заріча, богородчаньского пов.; Василь Дибусь з Рожнева брідского пов.; Мих. Шиманьский з городеньского; Ів. Прийма з Зелева, городецкого; Василь Ґурский з Мшани, городецкого; Петро Вишовский з Королевої руської грибівского; Андрій Надольский з Николаєва, жидачівского пов.; Ів. Миськів з Ріпнева, каменецкого пов.; Теодор Шайкевич з Синькова, каменецкого пов.; Володимир Торбек з Холоєва каменецкого повіта; Мих. Шпаль з Оплуцка, камен. пов.; Мих. Дяків з Княждвора, коломийского пов.; Ник. Яворский з Кулачковець, колом. пов.; Ник. Слюсарчук з Яблонова колом; Петро Паславский з Бібрки, ліського пов.; Сенько Яцула зі Старяви, мостиского повіта; Тадей Михаловский з Задвіря, перемишляньского пов.; Мих. Лисяк з Угнова, равского пов.; Стеф. Вергун з Заланова, рогатиньского пов.; Ілія Фроляк з Козлова, снятиньского пов.; Ів. Бодзал з Рожнева, снятиньского пов.; Ів. Козизора, з Сокаля; Юр. Когутяк з Княгинина, станиславівского пов.; Алекс Яцишин з Семигинова, стрийского пов.; Йос. Гнат з Буківска, сяніцкого пов.; Ів. Козловский з Настасова, тернопільского пов.; Сам. Юрків з Дарахова, теребовельского пов.; Петро Заяйчук з Хомякова, товмацкого пов.; Ник. Пірановский з Стриганець, товмацкого пов.; Гринько Сава з Шуткова, чесанівского пов.; Григ. Гринчак з Порудна, яворівского пов. і Ант. Ярош з Вільки полкиньскої, ярославского повіта.

— **Короткий рік**. В справі зрівнаня календаря в Росиї предложила установлена до сего комісия свій елаборат цареви. Після єї погляду належало би вирівнати ріжницю календаря в сей спосіб, що безпосередно по дни 9 марта ст. ст. випустить ся 14 днїв і стане ся писати відразу 23 марта. В сїм дни іменно, після імовірного обчисленя мало бути зрівнане дня і ночи в роцї Рождества Христового. Таким способом рік, в якім календарі зрівнали би, виносив би в Росиї лише 352 днїв. Комісия промовляє горячо против давного, поганьского календаря і за заступленєм его зреформованим

Барт'я при сих словах почервонїв ся по самі уха, вхопив брата за руку і сказав: Не допитуй ся тепер дальше, прийми вдруге мою подяку і бувай здоров. А позволиш менї, коли попращаю ся з матірю і Атосою, попращати ся ще й з Нїтетісою?

Камбізес тогди лиш закусив губи, глянув на Барт'ю проникаючим поглядом, а побачивши на лици брата якесь заклопотане, промовив коротко і ґрізно: Диви ся, щоб ти завчасу прийшов до Тапурів! Моїй жінцї вже не треба твоєї опіки; она має вже тепер инших, що єї стережуть!

Сказавши то відвернув ся від Бартї і пішов до сьвітлицї, що цїла яснїла від золота, пурпури і дорогих каменїв. Там ждали на него вожди, сатрапи, судиї, скарбники, писарі, радники, евнухи, слуги, що стерегли дверий і вводили чужинців, коморники, служба що розбирала і убирала короля, чашники, конюші, старші ловчі, прибочні лїкарі, очи і уши короля [2]) а також всїлякого рода посланники.

Поперед ним ішли голосителї з палицями, за ним цїла армія слуг, що несли віяри, носилки, піднїжки, що розстелювали коври і писарі, що записували зараз кождий приказ свого пана, кожде хоч би лиш знаком дане позволене, нагороду або кару та передавали дотичним урядникам до виконаня.

[2]) „Очи і уши короля“ то урядники того рода, як в теперішних часах директори або мінїстри поліциї. Може бути, що Дарій взяв сей титул з Єгипту, де на памятниках знаходить ся такий титул: „Двоє очий короля горішного Єгипту. двоє уший короля долїшного Єгипту“. Такий титул знаходить ся виписаний в гробници короля Амен-ен-геб в Абд-ель-Курнах. Впрочім після Геродота Кирос ще коли був хлопцем і бавив ся з другим, зробив одного з своїх товаришів „оком короля“. Згадані титули вказують, що були два роди урядників поліцийних: одні, що за всїм слїдили, за всїм дивили ся, а другі, що підслухували.

Посеред ясно як би в день осьвітленої сьвітлицї стояв позолочуваний стіл, котрий аж угинав ся під тягаром золотих і срібних посудин, тарелїв, чаш і кубків, поуставлюваних в краснім порядку. В бічній комнатї, відділеній пурпуровою занавісою, стояв малий стіл, котрого чудово красна посудина могла була мати вартість богато мілїонів. При сїм столї їв звичайно король. Занавіса укривала его перед очами других участників пира, підчас коли він сам міг видїти цїлу сьвітлицю і кождий рух своїх гостий [3]). Належати до тих „гостий“ уважало ся за найвисшу честь; ба, вже той міг хвалити ся високою ласкою, кому післали лиш якусь часть з королївского пира.

Скоро Камбізес увійшов до сьвітлицї, припали майже всї присутні перед ним на землю; лиш его свояки, котрих можна було пізнати по синих і білих обвязках на їх тиярах поклонили ся ему з почестию.

Коли король в своїй комнатї засїв коло стола, посїдали і его гостї та розпочало ся величезне пироване. Цїлі печені зьвірята ставлено на стіл, а коли вже голод заспокоєно, подавано кілька подавок найрідших ласощів, котрі пізнїйше славні були і у Греків під назвою „перских закусок“ [4]).

Відтак з'явили ся невільники, котрі зібрали зі стола останки страв. Другі слуги внесли величезні збани з вином, король вийшов із своєї комнати і сїв собі на самім переді величезного стола, численні чашники почали дуже зручно наливати вина до золотих чаш і коштували вино, щоби показати, що нема в нїм отруї, та незадовго розпочала ся одна з тих піятик, підчас котрої опісля Александер Великий не лиш забув держати міру, але навіть забув і на дружбу.

Камбізес був нинї незвичайно мовчаливий. В его души проявило ся підозріне, що Барт'я залюбив ся в его жінцї. Чому той молодець против всякого звичаю, ба навіть проти наказаного обовязку, о котрім задля его бездїтности нераз говорили, не хотів взяти собі красної дївчини та із знаменитого роду, чому хотів він ще раз перед своїм виїздом до Тапурів видїти ся з Нїтетісою, чого він так почервонїв ся, коли вимовив ту просьбу, длячого Єгиптиянка без всякої причини так дуже его вихвалювала?

[3]) Плютарх розповідає, що разом з королем сидїли там і его мати та найперша жінка, фаворита короля.

[4]) Після Геродота говорили Перзи, що Греки мусять вставати голодні від обіду, бо у них по обідї не давано вже нїяких закусок та ласощів.

Добре, що він собі іде; бо не позбавить мене ще й любови сеї женщини — подумав собі король. — Як би то не мій брат, то я би післав его туди, звідки би вже не вернув ся!

По півночи застановив він піятику. Боґес, той найстарший над евнухами, з'явив ся, щоби завести его до помешканя жінок, куди він о сїй порі звичайно заходив, хиба що так був пяний, що не міг іти.

— Федіма дожидає тебе нетерпеливо — сказав скопець.

— Нехай собі жде! — відповів король.— Чи ти не забув прилагодити замок на висячих городах?

— Завтра можна буде вже там спровадити ся.

— Котрі комнати призначено для Єгиптиянки?

— Давнїйше помешкане другої жінки твого батька Кироса, упокоївшої ся Амитіс.

— Добре. Нїтетісї треба віддавати як найбільшу почесть; ти сам не сьмієш їй видавати нїяких приказів, хиба лиш ті, які я тобі скажу.

Боґес поклонив ся.

— Уважай на то, щоби нїхто, навіть і Крезус, не говорив з нею, доки мій.... доки я не постановлю инакше.

— Крезус був нинї вечером у неї.

— А ему чого було потреба від моєї жінки?

— Не знаю, бо я не розумію по грецки; я лиш чув, як они кілька разів повторили імя Бартї, і менї здає ся, що Єгиптиянка дістала не добрі вісти. Була дуже засумована, коли я по тім, як Крезус пішов, звідував ся у неї, чи чого не прикаже.

численем та звертае при сім увагу на латиньскі назви місяців, які також належало би ся усунути, але що ті назви надто вже приняли ся в суспільности, вносить комісия лише назву місяця марта, що походить від імени поганьского бога війни, змінити на росийску назву „Мир“.

— **Де найсухійше на земли.** Найсухійше місце на земли есть, після Фершільда, місто Пайта в Перу, під 5 степ полуд. ширини, бо тут буває дощ пересічно раз на сім літ. Коли Барбур, Лятроп і Фершільд перебували в лютім 1899 р. в Паіті, падав там дощ через 26 годин без перестанку, але то був й перший дощ за вісім літ. За то приходять від моря часті мраки. Ростинність складае ся там в девять головних родів, з котрих сім суть однорічними; насіне їх лежить доти в земли, аж по семи або осьми літах упаде дощ і оно скільчать ся. А все таки есть там одна ростина, що служить за ярину, рід перуваньского бавовняного корча, котрий за помочию дуже довгих корінців держить ся в повисиханих руслах потоків через сім літ без дощу, а молоді его лушпаки тамошні люди варять і їдять.

— **Пращальне письмо самоубийника.** В лісі межи місцевостями Ляб і Брайтенфурт коло Відня найдено дня 12 с. м. повішене тіло старого чоловіка, котрого ніхто не знав, а котрий не мав при собі анї гроший ані ніяких документів, по котрих можна би пізнати, хто він. На картці паперу лишив нещасливий слідуючі слова: Приходжу в чужини і шукаю надармо утраченого щастя. В краснім Віденьскім лісї, де я в моїй золотій молодости так радо перебував маю надію знайти наконець спокій — котрий чей буде вічно тревати. Я завсїгди погорджав тими, що самі собі житє відбирають. Тепер же прийшов я до переконаня, що лиш розпука і утрачена надія на Бога робить тих нещасливих — а таким і я — самоубийниками. Перед многими, многими лїтами сьвітили і мені дві ясні зорі, через короткий час. Та годі з долею на віки дружити ся. Але нехай все іде в непамять, не мало так бути. Не питайте і не розвідуйте, звідки я і хто я. Ніхто мене не знає, бідного, бездомного. Моїм одиноким бажанем есть: зробіть нездалому для людскої суспільности членови християньский похорон і дайте ему місце на послїдний спочинок. Я повинен був вже перед 75 роками умерти або тогди не народити ся. Я був би тогди не зазнав тілько журби, смутку і розчарованя. Приятелів в потребі не важить і тисяч одного лута. Сеї приповідки, що містить в собі тілько правди, мусів я досьвідчити тілько разів сам на собі. Мій одинокий приятель на старі літа то був мій Каро. Але й того вірного приятеля позавидували мені недобрі люди. Убили его. Ніхто на сім сьвіті смутку не заплаче за мною. Господь Бог нехай помилує мою бідну душу. Ф. Б.

— **Примусові хрестини.** Оригінальну справу розбирали віденьскі суди аж до найвисшої інстанциї, і остаточно порішили еї принципіяльно. Різьбар Алойс Хрістіян, був вже шість літ жонатим, коли в 1877 р. виступив з католицкої церкви і заявив ся безвіроісповідним; его жінка остала ся католичкою. Але заким они ще побрали ся, зробили письменну угоду, що діти в їх супружества будуть безвіроісповідні. Отже четверо дітий, які вийшли з того супружества, виховували ся без віри, і власти тому не противили ся. Аж ось в марті 1897 р. одержав Хрістіян від магістрату рішене, що его наймолодшу доньку, тогди осьмилїтну Брунгільду, котра ходила до публичної школи, приділено до римо католицкої віри, що она має бути зараз охрещена і опісля мусить виховувати ся в тійже вірі. Тому противив ся Хрістіян, котрого жена тимчасом в маю 1897 р. перейшла також на безвіроісповідність. Він рекурсував против рішеня магістрату до намістництва, котре веліло справу на ново розслїдити і затвердило рішене магістрату. Міністерство віроісповідань і просьвіти відкинуло також рекурс Хрістіяна, а той відвїс ся до третої інстанциї, до найвисшого трибуналу. Отже сими днями розбирано сю справу в найвисшім трибуналї, і той відкинув жалобу, бо й цивільний закон і шкільний закон державний жадають, щоби діти признавали ся до якоїсь позитивної віри; особисті (субєктивні) погляди релігійні, які можуть мати т. зв. безвіроісповідні люди, не треба брати за ісповідане віри. По сім рішеню може отже стати ся так, що коли би хтось не хотїв охрестити своєї дитини, то его можна судово до того змусити, і зробити примусові хрестини.

— В Марківцях, стация зелїзнича і почта в місци есть на продаж стара церков. Близша відомість в уряді парохіяльнім.

Штука, наука і література.

— **Учитель** ч. 5 з дня 5 марта с.р. Зміст: „Роди найбільше уживаних способів читаня“ (конець). — „Початок і розвій шкільництва на Руси“ подає Антін Павенцкий. — „Справоздане з загальних зборів Тов. „Шкільна Поміч“ в Самборі за р. 1899“. — „Про фізичне виховане“ після А. Моссого, написав В. Ратальский. — Вісти з Руского Тов. педагогічного. — Всячина. — Штука, наука і література. — Відозва в справі курсів для шкіл виділових.

— **Das Soldatenlied** in der österreichisch-ungarischen Armee, von V. V. Hausmann, Metropolitan-Domcapelmeister, u. Prof. der Musik. Під таким заголовком вийшов в Більску на Шлезку I зошит, I-ої книги збірки воящких пісень в австрийскій армії у всіх язиках, з нотами до сьпіву і гри на фортепяні. З руских пісень воящких, котрих, як звістно, есть дуже богато а декотрі між ними, як що до змісту, так і що до мельодиї, суть навіть дуже красні, знаходимо в сім першім випуску лиш одну одвісеньку, і то з Буковини, та певно навіть і там мало звістну у войску. Пісень ся, під заголовком: „Наша Буковина“, винята із збірки Федьковича, німецкий переклад до неї доробив таки сам п. Гавсманн. Збірка ся в дорозї передплати коштує 5 К. за пять, а 10 К. за 10 зошитів. Непередплатники платять по 2 Кор. за зошит.

Телеграми.

Відень 16 марта. Цїсар санкционував закон о контингентї рекрутів, а урядова Wiener Ztg. вже ту санкцию оголосила.

Льондон 16 марта. Times доносить з Льоренцо Маркес, що трансвальскі урядники гірничі проготовлюють плян знищеня динамітом всїх закопів і копалень Йоганнесбурга.

Претория 16 марта. Правительство оголосило таке оповіщене: Англїйцї обсадили вчера Блюмфонтен. Наші уступили па північ. Столиця Оранії перенесена до Кронштадту.

Претория 16 марта. Ген. Жубер виїхав до войск на поле борби.

Новий Йорк 16 марта. Бувший генеральний консуль трансвальский в Льондонї Монтагу Гвайт каже в письмі до часописи World, що Бури з причин стратегічних будуть мусїли знищити Йоганнесбург. То принесло би страту до 150 міліонів, але есть надія, що може ще удасть ся відвернути катастрофу.

Новий Йорк 16 марта. Кріґер мав заявити що Бури будуть борот ся до смерти. Англїйцї ніколи не дійдуть аж до Преториї. Між всіми Бурами згода і нема ніякого непорозуміня.

За редакцию відповідае: **Адам Крехове[illegible]**

— Авгамаів юс покрутив би тобі язик! — замуркотів король, обернув ся задом до евнуха і пішов відтак за слугами зі смолоскипами та за своїми розбирачами, що відводили его, до его помешканя.

* * *

На другий день около полудня вибрав ся Бартя зі своїми приятелями і великою громадою слуг в дорогу на тамурску границю. Кресус відводив юнака аж до брам Вавилона. Заким впослїдне попращали ся, шепнув Бартя до сивенького приятеля: „Як би післанець з Египту мав і для мене яке письмо в торбі, то пришли его до мене.

— А тиж умієш читати грецке письмо?

— Гіґес і Ерос мені поможуть!

— Нїтетіс, котрій я розповів, що ти виїзджаєш, каже поздоровити тебе і сказати тобі, щоби ти не забував па египетских приятелів.

— Певно, що не забуду!

— Нехай же боги мають тебе в своїй опіці, мій сину. Будь лагідним як твій батько супротив ворохобників, котрі не із зухвалости, лиш в обороні найкрасшого людского майна, свободи, підняли бунт. Памятай також і на то, що лїпше есть творити добродійства як проливати кров, бо меч убиває, а доброта і лагідність володітеля роблять людий щасливими. Закінчи війну, як найскорше лиш зможеш, бо она перевертає натуру; в мирі преці переживають сини батьків, а на війнї батьки синів. Бувайтеж здорові молоді герої і нехай вам щастить ся!

Глава друга.

Камбізеса сеї ночи сон не брав ся. Нове для него чувство заздрости збільшало в нім пожадане Египтянки, котру ще не вільно ему було називати своєю женою, бо перский закон постановляв, що король може аж тогди пібрати ся з чуженицею [5]), коли она виучить ся іраньских звичаїв і перейде на віру Зароастра [6]).

Після закона треба би було Нїтетісї цїлого року, щоби стати женою перского володітеля; але що значив закон для Камбізеса? Він сам собе уважав за закон і був тої гадки, що для Нітетіси буде досить три місяці, щоби зрозуміти всї науки магів і повінчати ся з ним.

Его другі жінки стали ему нині ненавистними, ба таки викликували в ним відразу. Вже в дуже молодім віці наповнили ему хату жінками. Красні дівчата зі всїх сторін Азиї, чорноокі Вірменки, білі як мармор дївицї з Кавказу, делікатні дївки з над берегів Ганґеса, розкішні Вавилонки, золотоволосі Перзийки та розпещені доньки медийскої рівнини належали до него; ба, кілька дочок найблагороднїйших Ахменідів віддали королївскому синови свою руку яко правдиві жінки.

(Дальше буде).

---

[5]) Після книги Естери 2, 12—14 був той рік призначений па то, щоби жінки научили ся робити масти та всїлякі пахощі і уживати їх. Еберс тої гадки, що дванайцять місяців на такі штуки за богато — і длятого ставить здогад, опертий на деяких жерелах, що за той час мусїли жінки учити ся віри Зороастра.

[6]) Зороастер а поправдї Заратустра або Зеретоштро був одним із найбільших основателів віри і законодавців. Імя се після Анкетіль дї Перрон'а (Anquetil du Perron) значить „золота зьвізда“; після голяндского ученого, проф. Керна, назва ся пішла від слова „зара“ — золотистий і „твістра“ — сьвітити ся. Чи він родив ся в Бактриї, чи в Медиї або Перзиї, не знати; так само не знати, коли він родив ся. Після Анкетіля родив ся він в містї Урмі в Адербеджанї (Aderbedjan). Его батько називав ся Порошасп, его мати Догдо; рід его виводив ся від королїв. Проф. Керн есть того погляду, що не було нїколи ніякого Зороастра, а личність его належить до мітольоґії.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).